

Eliška Brzková, 16 let
Střední pedagogická a jazyková škola, Beroun

2. cena v kategorii Ztraceno v překladu
Jazyková a literární soutěž ČEŠTINA JE I MŮJ JAZYK 2018

////////////////////////////////////

Ztraceno v překladu

V mé vlasti na mě volali *Зузана*. Jenomže pouze do té doby, kdy se moji rodiče odhodlali ze země odejít. Tak jsem se jednoho dne namísto do závanu studeného větru a pohledu na padající vločky probudila v *Чехии*.

Myslela jsem si, jak to bude jednoduché, vždyť my jsme také Slované, měla bych tedy s vaším jazykem mít malé problémy. Ale spletla jsem se.

Když jsem se poprvé ocitla v labyrintu písmenek, mé pocity byly věru zlé, vždyť ani teď nedokážu nalézt ve slovnících slovo, které by mé dojmy vyjádřilo. Jakmile jsem už měla zdání, že už mé smysly našly cestu pryč, nějaký háček mi zatarasil cestu. Nebo se mi vaše slova, co chtěly ještě před chvilkou křičet, zadržela v hrdle.

Došlo mi, jak moc jsem ztracená, ne, zatracená ve tmě. Jakoby mou duši zotročily cizí věty a já měla temno před očima. Nemohla jsem říct nic, jak jsem slýchávala od okolí, *ta holka nevyžblatí ani ř.* Avšak já bych bývala ráda mluvila, jenže za vysokými zdmi nikdo neslyšel má tichá nejistá slova. Nebylo člověka, který by chtěl doopravdy rozumět mé řeči, přesto, že já se snažila porozumět všem. Sice jsem se naučila poslouchat, dokonce i psát, ale ten, kdo by byl ochoten naučit mě mluvit, byl v nedohlednu. A mě se vyjádření nahlas zdálo to nejdůležitější.

Samozřejmě existovalo spoustu dospělých, jejichž rady mi měli pomoci najít správný směr mého putování nebo přátele, kteří by mě doprovodili, jenže stále se nic nedělo. Mé srdce pukalo žalem, ale já to nedokázala říct, připadala jsem si němá. Jakoby ztratila svůj hlas mezi deseti miliony dalších. Jakoby to byla jediná vločka ve větrné vánici, jediný tón skučejícího větru...

Naštěstí jen do té doby, kdy jsem potkala osobu, díky níž se začaly úzké stěny labyrintu rozestupovat. Cítila jsem se volněji, protože už jsem se přestala bát. Pokaždé, kdy stála vedle mě, dodala jsem si odvahy a začala mluvit podle harmonie svého srdce. Nejspíše to nebylo správně, určitě jsem se dopustila několika prohřešků, za které by mě kantorka pokárala. Tím myslím jak tu novou, že má výslovnost nemá takových kvalit jakých by měla za dobu méhožití zde nabýt, tak tu starou v mé rodné zemi za to, že skrývám svou pravou tvář. Vždy nás učila, jak se máme držet svých tradic a zvyků.

Jenže já byla pevně přesvědčená svou správnou volbou a nehleděla se ani na jedno. Tedy, ne úplně. Na rozcestí jsem si prostě vybrala zlatou střední cestu a tím dosáhla svého snu. Ukázalo se, že i já mám své místo v komplikované mozaice společnosti. Prostě nemusím být *jiná taková či pouhá maková*, jak říkáváte. Stačí si věřit, ale hlavně najít někoho, kdo s vámi ponese lucernu a rozsvítí vám na temné cestě. Někdy se z labyrintu nejde dostat sám. Tak ubíhaly dny, měsíce a roky snů. Na svou vlast jsem nezapomněla a stále ji miluji, avšak patřím i sem, do nové země. Už vím, že můžu být taková i maková. Je věc předsudků, zda bude okolí vadit, jestliže skloubím dvě naprosto odlišné věci. Mé kroky už byly vykonány, už jsem pryč z bludiště. Teď záleží na zbytku, jestli pomůže ostatním ztraceným a naučí je *svoji* se záminkou, že se přiučí *jejich*. Jde o míru vstřícnosti, jenž jsme schopni vynaložit pro druhého. Já ty lidi našla, pokládám je za *друзья*. Zajímám se o vaši kulturu a ukazuji přátelům

svou, která zavání cizinou. Nezdá se být tak jednoduší, jak si spousta z vás myslí. Každá zem má své krásy, tak proč by má musela být jiná? Musíte se zahledět víc, ne odložit dalekohled po spatření Sibíře či Moskvy.

Nechci, aby můj příběh vedl k moralizování společnosti, i když vlastně chci. Rozhlédněte se a poslouvejte. Zkuste také roli, kdy nemluvíte vy. Zaposlouvejte se do těch slov, u níž si myslíte správný význam, jenže je úplně jiný. Přemýšlejte. Jestli jste zvládli slyšet, naučte se i naslouchat. Jediná slabika a mění význam, i to je krása češtiny, Dokáže být *волше бная* jako vlny při západu slunce, i záludná jak hlubiny oceánů.

Hle, vím to slovo! Cítala jsem se vyděšeně. *Смрax* ovládl celé mé tělo. Avšak to teď neplatí, jsem teď šťastná v nové zemi, já už se nebojím.

////////////////////////////////////

HODNOCENÍ POROTY

Vojtěch Mašek:

Podle názoru poroty velmi vyvrálý text, který pracuje originálně s myšlenkou sblížování se s novou vlastní prostřednictvím budování osobního vztahu k jejímu jazyku, v dobrém slova smyslu se vyhýbá zlehčování, používá poetický jazyk a pathos bez negativního zabarvení. Text, který pohltí a nechá nahlédnout do subjektivního stavu hrdinky.